

TALEPAPIR – DET TALTE ORD GÆLDER

Anledning	Åbent samråd – BUU alm. del samrådssp. O om Netværkslokomotivet
Titel	Samråd om Netværkslokomotivet
Målgruppe	Medlemmerne af Folketingets Børne- og Undervisningsudvalg samt seere på Folketingets Tv-kanal m.fl.
Arrangør	Børne- og Undervisningsudvalget
Taletid	Ca. 5-6 min
Tid og sted	Torsdag den 11. marts, 2021. Kl. 10.15-12.15 i lokale 2-133 (Christiansborg).

Disposition

1. Indledning
2. Tidsbegrænset bevilling
3. Rambølls evaluering af Netværkslokomotivet
4. Generel opprioritering af opkvalificerings- og ordblindeindsatsen
5. Ordet gives til BM-M

1. Indledning

- Tak for ordet.
- Vi har ministrene imellem aftalt, at jeg indleder, hvorefter de får ordet.
- Jeg har lyst til indledningsvist lige at sige, at jeg ikke kan genkende det billede. Vi har sat flere penge af end det, der var tidligere i forhold til det her område, og det er fuldstændig rigtigt, at Netværkslokomotivet skal søge den pulje. De har hele tiden vidst, at det var i en tidsbegrænset periode, at de havde en bevilling, og nu er der etableret en ansøgningspulje, som Netværkslokomotivet på lige linje med alle andre kan søge ind på og få andel i.
- Det, at vi skulle have nedlagt et eller andet eller på den måde have gjort nogle af de ting, som fru Ellen Trane Nørby siger, kan jeg derfor simpelthen ikke genkende. Jeg synes, vi skal diskutere de ting, vi er uenige om, i stedet for at opfinde ting, som vi så kan være uenige om.

2. Tidsbegrænset bevilling

- Netværkslokomotivets bevilling er løbet fra 2017 til 2020. Den har hele tiden været tidsbegrænset, og det har hele tiden været meningen, at vi med finansloven for 2021 skulle ind og tage stilling til, hvad vi gjorde i forhold til at videreføre den her indsats.

- Der har vi fra regeringens side sammen med støttepartierne valgt at afsætte 50 mio. kr. i en ansøgningspulje, sådan at vi har kunne videreføre de af erfaringerne, der har været gode. For evalueringen er lidt blandet, og der er det vigtigt, at man tager det gode med sig, men oven på en evaluering er det også meningen, at de ting der er mindre gode, ikke længere skal fortsætte.
- Fordi der har været en tidsbegrænsning, har Netværkslokomotivet og partierne bag vidst, at bevillingen ville udløbe, så hvis der ikke inden udgangen af 2020 kunne samles et politisk flertal for en videreførelse eller anden finansiering, så ville det være lukket. Det vi har gjort er så at sætte penge af til, at man faktisk kan fortsætte den del af indsatsen, som fungerer godt.
- Det er altså ikke et udtryk for en regeringsbeslutning, når Netværkslokomotivets bevilling udløber. Det lå i de penge, de fik. Vi har så valgt at sætte betydeligt beløb af til at kunne fortsætte det.

3. Rambølls evaluering af Netværkslokomotivet

- Regeringen har ikke særskilt prioriteret midler til Netværkslokomotivet, og det er jo der, hvor der kan være en reel uenighed, da det er det valg, man *kan* træffe. At man enten afsætter pengene i en ansøgningspulje, hvor alle mulige forskellige kan søge ind på den, og så kan man vurdere, hvad der fungerer bedst, eller man kan vælge i forbindelse med en finanslov at give pengene direkte til Netværkslokomotivet.
- Når vi har valgt den første form med de 50 mio. kr. vi har sat af, så handler det blandt andet om den evaluering som aftalepartierne aftalte, at der skulle iværksættes. Den blev gennemført i 2019 og konkluderer blandt andet, at Netværkslokomotivet kun i *begrænset* omfang er lykket med at understøtte egentlig kursusaktivitet.

- Den konstaterer også, at organisationen har styringsmæssige udfordringer. Fx fremhæves det, at der mangler strategisk retning, og at Netværkslokomotivets koncept for virksomhedsvendt arbejde ikke har et tilstrækkeligt fokus på, at medarbejdere reelt bliver opkvalificeret.
- Samtidig beskriver evalueringen, hvordan flere andre aktører i dag løfter samme opgaver som Netværkslokomotivet.
- På baggrund af den evaluering har det været min klare opfattelse og klare indstilling i forbindelse med forhandlingerne om finansloven og det her, at selvfølgelig skal vi blive ved med at bruge penge på området, fordi målsætningen med de penge er gode. Men det kan måske være en god idé, at dem der også beskæftiger sig med det her, får mulighed for at byde ind på det. Så kan Netværkslokomotivet på lige fod med dem søge ind på at få andele i den her pulje.
- Derfor har vi sat 50 mio. kr. af til en ansøgningspulje, som skal styrke indsatsen i forhold til ordblinde og læse-, skrive- og regnesvage. Som sagt vil Netværkslokomotivet kunne søge de her penge på lige fod med alle andre, altså byde ind på opgaven.
- Både uddannelsesinstitutioner og jobcentre udfører på forskellige vis virksomhedsvendt arbejde med fokus på opkvalificering. Dertil kommer projekter i fx socialfondsprogrammet, hvor aktører på tværs af det offentlige tænker almen VEU ind i en samlet ambition om at løfte ufaglærte til faglærte.
- Siden 2018 har det opsøgende arbejde også været understøttet af puljen til opsøgende arbejde fra VEU-trepartsaftalen. Størstedelen af de gennemførte projekter, der har fået støtte fra puljen, har heldigvis haft fokus på ordblinde og basale færdigheder.
- Jeg har vanskeligt ved at se, at vi kan sidde denne type evaluering, som der kom af Netværkslokomotivet, fuldstændigt overhørig. Omvendt mener vi også,

at det er meningsfuldt, at Netværkslokomotivet får mulighed for at byde ind på opgaven, fordi alt selvfølgelig ikke har været skidt. En evaluering er jo typisk sådan, at det er både godt og skidt, og derfor skal man selvfølgelig have mulighed for at byde ind på den her opgave.

- Men det ændrer ikke ved, at vi har sat et betydeligt beløb af, og fortsat har store ambitioner hvad angår opkvalificering og ikke mindst særligt basale kvalifikationer.

5. Generel opprioritering af opkvalificerings- og ordblindeindsatsen

- Jeg tror ikke, der er nogen her, der er i tvivl om, at det ligger den her regering meget på sinde, at ordblinde og voksne, som har svage basale færdigheder, får samme muligheder som alle andre.
- Og både opkvalificerings- og ordblindeindsatsen er *opprioriteret* og *styrket* i den periode, hvor regeringen har haft magten.
- Først og fremmest de 50 mio. kr. i 2021 til den voksne gruppe, og det vil beskæftigelsesministeren også sige mere om.
- Derudover har regeringen også i løbet af de første to år på trods af corona fået lavet to ordblindepakker. Allerede i efteråret 2019 lavede vi den aftale, der hedder "de første skridt mod en styrket ordblindeindsats", og herefter i september 2020 indgik vi en aftale om yderligere styrkelse af ordblindeområdet.
- Aftalen indeholdt ni initiativer, som skal gøre det lettere at komme igennem uddannelsessystemet som ordblind og har bl.a. fokus på, at elever, hvor man risikerer ikke at opdage ordblindhed, nu vil blive opdaget tidligere og få hjælp tidligere.

- For mig er det fuldstændig afgørende, at ordblindhed opdages, at vi får udviklet metoder, så man også opdager det endnu tidligere. I dag er det relativt sent i skoletiden, at man kan teste for ordblindhed, og derfor har vi taget initiativ til, at man kan skubbe det til endnu tidligere i skoleforløbet. Der er stadig for mange, der kommer igennem deres skoletid uden at det er opdaget, at de er ordblinde. Det dur simpelthen ikke.
- Så med puljen til ordblinde og læse-, skrive-, regnesvage fra *Aftale om finansloven for 2020*, der understøtter vi voksenområdet. Med de to andre pakker har vi lavet en massiv indsats af to omgange i forhold til ordblinde, og det vil ikke være sidste gang, at vi fra regeringen kommer med noget på ordblindeområdet. Jeg har sagt, at hvert eneste år, jeg er undervisningsminister, vil der komme de næste skridt på ordblindeområdet. For mig at se er det et langt sejt træk på et af de vigtigste områder, vi har at gøre med. Vi skal huske på, at det er i omegnen af syv til otte procent af en årgang, der bokser med ordblindhed.
- Det var de indledende ord fra min side.